

MARMOR IN THRAKIEN

BIBLIOGRAFIE

A

- G. Alföldy – S. Panciera, *Inchriftliche Denkmäler als Medien der Selbstdarstellung in der römischen Welt* (Stuttgart 2001).
- D. Aladzhov, *Светилище на нимфите и Афродита край с. Каснаково* (Haskovo 1962).
- D. Aladzhov, *Селища, паметници, находки от Хасковския край* (Haskovo 1997).
- G. Alexandrov, *Антична вила Н° 2 край Монтана*, *Известия на музеите в северозападна България* 4, 1979, 9–64.
- G. Alexandrov, *Антична вила Н° 3 край Михайлобград*, *Известия на музеите в северозападна България* 9, 1984, 9–44.
- G. Alexandrov, *Montana, eine thrakisch-römische Stadt*, in: A. Peschew u. a. (Hrsg.), *Dritter internationaler thrakologischer Kongress zu Ehren W. Tomascheks*, Wien 2.–6. Juni 1980, II (Sofia 1984) 218–224.
- G. Alexandrov, *Montana und Regio Montanensium. Untersuchungen*, *Ratiariensia* 3/4, 1987, 143–151.
- G. Alexandrov u. a., *Tabula Imperii Romani: Naissus, Dyrrhachion, Scupi, Serdica, Thessalonike*, (Ljubljana 1976).
- P. Andreeva, *Festivals in the Roman Province of Thrace (1st–3rd c. AD)*, *Dissertations National Institute of Archeology with Museum* 8 (Sofia 2014).
- D. Andrianou, *Memories in Stone: Figured Grave Reliefs from Aegean Thrace*, *Meletemata* 75 (Athen 2017).
- A. Angelov, *Marcianopol – istoriya i archeologiya* (Varna 1999).
- A. Angelov, *Marcianopol*, in: R. Ivanov (Hrsg.), *Roman and Early Byzantine Cities in Bulgaria* (Sofia 2002) 105–122.
- S. Angelova – I. Buchvarov, *Durostorum in Late Antiquity (fourth to seventh centuries)*, in: J. Henning (Hrsg.), *Post-Roman Towns, Trade and Settlement in Europe and Byzantium, II: Byzantium, Pliska and the Balkans* (Berlin 2007).
- D. Aparaschivei, *Orașele romane de la Dunărea inferioară (secolele I–III p. Chr.)* (Iași 2010).
- Z. H. Archibald, *The Odrysian Kingdom of Thrace: Orpheus Unmasked* (Oxford 1998).
- Z. H. Archibald, *Macedonia and Thrace*, in: J. Roisman – I. Worthington (Hrsg.), *A Companion to Ancient Macedonia* (Oxford 2010) 326–341.
- Z. H. Archibald, *A Lost Continent. Political Communities in Ancient Thrace*, *Eirene* 46, 2010, 163–168.
- Z. H. Archibald, *Ancient Economies in the Northern Aegean. Fifth to First Centuries BC* (Oxford 2013).
- Z. H. Archibald, *Moving Upcountry: Ancient Travel from Coastal Ports to Inland Harbours*, in: K. Höghammar u. a. (Hrsg.), *Ancient Ports. The Geography of Connections* (Uppsala 2016) 36–64.
- V. Arnaudov – R. Arnaudov, *Химизъм на флогопити от нечисти мрамори и десилицирани пегматити в кристалина на Южна България*, *Геохим., минерал. и петрол.* 37, 2000, 77–85.
- V. Arnaudov – S. Petrussenko – E. Stancheva, *Минерален и химичен състав на нечисти мрамори (магнезиално-силикатни калцифири) от Рила планина*, *Сп. БГД* 73, 2012, 1–3. 5–25.
- D. Attanasio, *Ancient White Marbles. Analysis and Identification by Paramagnetic Resonance Spectroscopy* (Rom 2003).

- D. Attanasio – M. Brillì – N. Ogle, The isotopic signature of Classical Marbles (Rom 2006).
- D. Attanasio u. a., The properties and identification of marble from Proconnesos (Marmara Island, Turkey): A new database including isotopic, EPR and petrographic data, *Archaeometry* 50, 5, 2008, 747–774.
- D. Attanasio u. a., On the Ephesian origin of Greco Scritto marble, *Interdisciplinary Studies on Ancient Stone. Proceedings of the IX ASMOSIA Conference (Tarragona 2012)* 245–254.
- D. Attanasio u. a., The marble of Roman Imperial Portraits, *Interdisciplinary Studies on Ancient Stone. Proceedings of the XI ASMOSIA Conference (Split 2018)* 185–194.

B

- G. Bakalakis, *Θρακικά ευχαριστήρια εις τον Δία*, *Thrakika* 1935, 302–318.
- P. Balabanov, Dovel, Deultum, Develt, in: R. Ivanov (Hrsg.), *Rimski i rannovizantijski gradove v Bălgarija I (Sofia 2002)* 237–250.
- A. Balkanska, *Новооткрита надгробна плоча на гладиатор от Пловдив*, *Археология* 4, 1965, 32–35.
- A. Băltăc, *Lumea rurală în provinciile Moesia Inferior și Thracia (secolele I–III p. Chr.)* (Bukarest 2011).
- P. F. Bang, Imperial Bazaar: Towards a Comparative Understanding of Markets in the Roman Empire, in: P. F. Bang – M. Ikeguchi – H. G. Ziche (Hrsg.), *Ancient Economies, Modern Methodologies. Archaeology, Comparative History, Models and Institutions (Bari 2006)* 51–88.
- P. F. Bang – M. Ikeguchi – H. G. Ziche (Hrsg.), *Ancient Economies, Modern Methodologies. Archaeology, Comparative History, Models and Institutions (Bari 2006)*.
- L. W. Barnard, The Site of the Council of Serdica (A.D. 342/3), *Liverpool classical monthly* 3, 1978, 255–258.
- L. W. Barnard, The Council of Serdica. Some Problems Reassessed, *Annuaire Historiae Conciliorum* 12, 1980, 1–25.
- P. Barresi, *Province dell'Asia minore: costo dei marmi, architettura pubblica e committenza (Rom 2003)*.
- S. Başaran, *Ainos Kazilari (1971–1994)*, *Anadolu Araştırmaları* 14, 1996, 105–141.
- S. Başaran, Zum Straßennetz um Ainos, in: P. Scherrer – H. Taeuber – H. Thür (Hrsg.), *Steine und Wege: Festschrift Dieter Knibbe, SoSchrÖAI* 32 (Wien 1999) 343–348.
- S. Başaran, The Excavation at Enez, in: O. Belli (Hrsg.), *Istanbul University's Contributions to Archaeology in Turkey (1932–2000) (Istanbul 2001)* 219–226.
- S. Başaran, Die Ausgrabungen in Ainos: Ein Überblick, in: A. Iakovidou (Hrsg.), *Η Θράκη στον Ελληνο-Ρωμαϊκό κόσμο (Thrace in the Graeco-Roman World). Proceedings of the 10th International Congress of Thracology, Komotini – Alexandroupolis 18–23 October 2005 (Athen 2007)* 72–79.
- N. Başgelen, *Arif Müfid Mansel's Excavations of Tumuli in Turkish Thrace (Istanbul 2009)*.
- C. Berns, Die Natur der Steine. Zur Sprache des Materials bei antiken Marmorskulpturen, in: B. Schmaltz (Hrsg.), *Natura Lapidum. Steinskulpturen der Antike (Kiel 2003)* 24–52.
- C. Berns – L. Vanderput, Private Freigebigkeit und die Verschönerung von Stadtbildern. Die Städte Kleinasiens in traianischer Zeit, in: A. Nünnerich-Asmus (Hrsg.), *Traian. Ein Kaiser der Superlative am Beginn einer Umbruchszeit? (Mainz 2002)*.
- C. Berns u. a. (Hrsg.), *Patris und Imperium. Kulturelle und politische Identität in den Städten der römischen Provinzen Kleinasiens in der frühen Kaiserzeit, BABesch Suppl.* 8 (Leuven 2002).
- V. Beševliev, *Spätgriechische und spätlateinische Inschriften aus Bulgarien (Berlin 1964)*.
- B. E. Borg – G. Borg, The History of Apollo's Temple at Didyma, as told by Marble Analyses and Historical Sources, in: *ASMOSIA VI (Venedig 2003)* 271–278.
- G. E. Borromeo – J. J. Herrmann, Jr. – N. Herz, Macedonian Workmanship on a Thassian Marble Hadrian In Providence?, *Proceedings of the 7th International Conference of Association for the Study of Marble and Other Stones in Antiquity Thassos 15–20 September (Paris 2003)* 43–51.
- M. Bospatchieva, An Early Christian Martyrium from Philippopolis, *ABulg* 5, 2, 2001, 59–69.
- D. Boteva, Augusta Traiana and its territory, *Index. Quaderni camerti di studi romanistici* 20, 1992, 25–30.

- D. Boteva, The south border of Lower Moesia from Hadrian to Septimius Severus, in: P. Petrović (Hrsg.), Roman Limes in the Middle and Lower Danube (Belgrad 1996) 173–176.
- D. Boteva, Lower Moesia and Thrace in the Roman Imperial System (A.D. 193–217/218) (Sofia 1999).
- D. Boteva, The ›Thracian Horseman‹ reconsidered, in: I. P. Haynes (Hrsg.), Early Roman Thrace. New Evidence from Bulgaria (Portsmouth, RI 2011) 84–105.
- D. Boteva, Trajan and his cities in Thrace. Focussing on the two Nicopoleis, in: I. Piso (Hrsg.), Trajan und seine Städte (Cluj-Napoca 2014) 195–204.
- L. Botusharova, Три документа за историята на римския Филипопол, Археология 2, 1968, 43–53.
- L. Botusharova, ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ ΔΙΟΠΛΩΝ във Филипопол, Известия на Археологическия институт 33, 1972, 158–164.
- L. Botusharova, Амфитеатърът на Филипопол (Plovdiv 1980).
- L. Botusharova – E. Kesjakova. Sur la topographie de la ville de Philippopolis dans la provincia Thracia, in: A. Fol (Hrsg.), Pulpudeva III. Semaines Philippolitaines de l'histoire et de la culture thrace (Plovdiv, 4–19 octobre 1978) (Sofia 1980) 122–148.
- L. Botusharova – E. Kesjakova, Sur la topographie de la ville de Philippopolis à l'époque de la Basse Antiquité, in: A. Fol (Hrsg.), Pulpudeva IV. Semaines Philippolitaines de l'histoire et de la culture thrace (Plovdiv, 3–17 octobre 1980) (Sofia 1983) 264–273.
- L. Botusharova – V. Tankova, Материали за археологическата карта на Пловдив, Известия на музеите в Южна България 8, 1982, 45–67.
- J. Bouzek – L. Domaradzka (Hrsg.), The Culture of the Thracians and their Neighbours. Proceedings of the International Symposium in Memory of Mieczyslaw Domaradski, BARIntSer 1350 (Oxford 2005).
- J. Bouzek u. a. (Hrsg.), Pistiros 1–4 (Prag 1996–2010).
- O. Bounegru, Der westliche Pontosraum und seine Handelsbeziehungen in der römischen Kaiserzeit, MBAH 19, 2, 2000, 109–121.
- O. Bounegru, Marchands thraces dans les sources épigraphiques des provinces romaines Mésie et Thrace, in: D. Boteva-Boyanova – L. Mihailescu-Birliba – O. Bounegru (Hrsg.), Pax Romana. Kulturaustausch und Wirtschaftsbeziehungen in den Donauprovinzen des römischen Kaiserreichs (Kaiserslautern 2012) 53–56.
- A. Bowman – A. Wilson (Hrsg.), Quantifying the Roman Economy (Oxford 2009).
- A. Bowman – A. Wilson (Hrsg.), Settlement, Urbanization, and Population (Oxford 2011).
- A. Bozhkova, Notes on the settlement pattern in an area of the city territory of Roman Pautalia, in: D. Draganov (Hrsg.), Studies on settlement life in ancient Thrace. Proceedings of the 3rd International Symposium »CabyLeG (Jambol 1994) 144–147.
- V. Božilova, Ex-voto des militaires romains du sanctuaire de Diane et Apollon près de Montana, in: J. Fitz (Hrsg.), Akten des XI. internationalen Limeskongresses (Budapest 1977) 473–480.
- V. Božilova, Alcune iscrizioni del santuario di Montana e due legati della provincia Mesia, Ratiarensia 3/4, 1987, 153–157.
- F. Braemer, Le rôle des pierres précieuses et nobles dans l'ornementation dans l'Antiquité et du Haut Moyen Age, in: P. Chardron-Picault u. a. (Hrsg.), Les roches décoratives dans l'architecture antique et du Haut Moyen Age (Paris 2004) 89–120.
- A. Bresson, Ecology and beyond: The Mediterranean Paradigm, in: W. V. Harris (Hrsg.), Rethinking the Mediterranean (Oxford 2005).
- H. Brückner. Die Häfen und ufernahen Befestigungen von Ainos: eine Zwischenbilanz, in: L. Werther (Hrsg.), Häfen im 1. Millennium AD: Standortbedingungen, Entwicklungsmodelle und ökonomische Vernetzung (Regensburg 2015) 53–76.
- M. Brunet, Les Carrières de Marbre de Thasos, DossAParis 173, 1992, 40–45.
- H. Brunke u. a., Thinking Big. Research in Monumental Constructions in Antiquity, eTopoi. Journal for Ancient Studies, Special Volume 6 (Berlin 2016) 250–305.
- M. Bruno, Considerazioni sulle cave, sui metodi di estrazione, di lavorazione e sui trasporti, in: M. De Nuccio – L. Ungaro (Hrsg.), I marmi colorati della Roma Imperiale (Padua 2002) 179–194.

M. Bruno u. a. (Hrsg.), *The Marble Quarries of Thasos: an Archaeometric Study*, in: *ASMOSIA VI* (Padua 2002) 157–162.

C

R. Cagnat, *Étude historique sur les impôts indirects chez les Romains jusqu'aux invasions des barbares* (Paris 1882).

H. Cancik – A. Schäfer – W. Spickermann (Hrsg.), *Zentralität und Religion. Zur Formierung urbaner Zentren im Imperium Romanum* (Tübingen 2006).

S. Cherneva, Епиграфски и литературни данни за занаятчийски и търговски сдружения във Филипопол през римската епоха, *Известия на Археологическия институт* 39, 2006, 185–191.

S. Cherneva, Недовършени мраморни паметници от Филипопол: доказателство за местно производство, *Годишник на Регионалния археологически музей – Пловдив* 11, 2009, 130–137.

S. Cherneva, Строителството и занаятите, свързани с него, *Годишник на Регионален археологически музей – Пловдив* 12, 2014, 258–275.

Z. Cherneva u. a., *Geochemistry of metacarbonate rocks from the Arda tectonic unit in the Central Rhodope, Bulgaria*, *Geosciences* 2009, 15–16.

I. D. Cholakov, *Римски и ранновизантийски инструменти от територията на България (I – началото на VII в.)* (Sofia 2010).

K. Chryssanthaki, *Reconsidering the History of Abdera*, in: A. Moustaka u. a., *Klazomenai, Teos and Abdera: Metropoleis and Colony* (Thessaloniki 2004) 311–318.

M. Coleman – S. Walker, *Stable Isotope Identification of Greek and Turkish Marbles*, *Archaeometry* 21, 1979, 107–112.

L. Conforto u. a., *A Preliminary Evaluation of Chemical Data (Trace Element) from Classical Marble Quarries in the Mediterranean*, *Archaeometry* 17, 1975, 201–213.

M. Cottier u. a., *The Customs Law of Asia* (Oxford 2008).

H. Craig – V. Craig, *Greek marbles, Determination of Provenance by Isotope Analysis*, *Science* 176, 1972, 401–403.

D

D. Dana, *Onomasticon Thracicum. Répertoire des noms indigènes de Thrace, Macédoine orientale, Mésies, Dacie et Bithynie*, *Meletemata* 70 (Athen 2014).

D. Dana, *OnomThracSuppl. Version 4.2, décembre 2017* <<http://www.anhima.fr/IMG/pdf/dd-pages-titre-27-11-204.pdf>> (2.5.2019).

C. M. Danov, *Die Thraker auf dem Ostbalkan*, in: *ANRW VII 1* (Berlin 1979) 21–185.

C. M. Danov, *Philippopolis, Serdica, Odessos. Zur Geschichte und Kultur der bedeutendsten Städte Thrakiens von Alexander d. Gr. bis Justinian*, in: *ANRW VII 1* (Berlin 1979) 241–300.

C. M. Danov, s. v. *Pautalia*, in: *RE IX* (1962) 800–824.

L. De Salvo, *Economia privata e pubblici servizi nell'Impero romano I. Corpora naviculariorum* (Messina 1992).

P. Degryse u. a., *Conservation of Ancient Quarry Landscapes: a Survey of the Area of Sagalassos (SW Turkey)*, in: *ASMOSIA VIII* (Paris 2009) 189–201.

D. Demetriou, *Pistiros and the North Aegean Trade Network*, *AntCl* 79, 2010, 77–93.

F. Demma, *What we talk about when we talk about »workshops«? Appunti sullo Studio delle Maestranze nella Decorazione Architettonica Romana*, in: P. Pensabene u. a. (Hrsg.), *Decor. Decorazione e Architettura nel Mondo Romano* (Rom 2017) 65–77.

V. Diakovich, *Фризът на здравеносните божества на Тракия и култът на Ескулап в Пловдив, Годшпник на народната библиотека в Пловдив* 1921, 127–157.

- Z. Dimitrov, Типология на архитектурните детайли в Долна Мизия и Тракия през римската епоха (I–III в. сл. Хр.), in: R. Ivanov (Hrsg.), Археология на българските земи I (Sofia 2004) 203–256.
- Z. Dimitrov, Nicopolis ad Istrum, Philippopolis, Augusta Traiana – общи белези в архитектурната украса, Известия на РИМ-Велико Търново 20, 2005, 92–104.
- Z. Dimitrov, Акантово-канелирани капители от Римска Тракия, Археология 47, 2006, 1–4. 24–37.
- Z. Dimitrov, Дорийските капители от Августа Траяна като сведения за нивото на каменоделските работилници в града през антониновата и ранносеверовата епохи, in: M. Tacheva (Hrsg.), Древна и Модерна Тракия. Сборник с доклади от конференция с Международно участие, посветена на 70-годишнината на ст.н.с. д-р Хр. Буюклиев, 3–4 ноември 2006 (= Известия на старозагорския исторически музей, II) (Stara Zagora 2007) 216–232.
- Z. Dimitrov, Новооткрит римо-йонийски капител от региона на гр. Елхово, in: I. Marazov (Hrsg.), Музей, Културно-историческо наследство, Културен туризъм. Сборник с доклади от конференция с Международно участие, посветена на 100-годишнината на Регионален исторически музей Стара Загора = Известия на Регионалния исторически музей – Стара Загора, III (Stara Zagora 2008) 159–173.
- Z. Dimitrov, Развитие на коринтския ордер във Филипопол през римската епоха, Годишник на Регионалния археологически музей – Пловдив 11, 2009, 85–114.
- Z. Dimitrov, The construction of Marcianopolis: local and imported stone production and the relationship with the West Pontic colonies during the Principate, in: G. R. Tsetschladze u. a. (Hrsg.), The Danubian Lands between the Black, Aegean and Adriatic seas (7th century BC – 10th century AD) (Oxford 2015) 491–494.
- Z. Dimitrov. The monumental arches at Gerasa (Jerash, Jordan) and Philippopolis (Plovdiv, Bulgaria): a case study in parallel examples from the Hadrian era, Studies of History and Archaeology of Jordan 9, 2007, 803–815.
- Z. Dimitrov, Anatolian elements in the order architecture of Philippopolis, in: L. Vagalinski u. a. (Hrsg.), Proceedings of the First International Roman and Late Antique Thrace Conference »Cities, Territories, Identities«, Bulletin of the National Archaeological Institute 44 (Sofia 2018) 231–243.
- Z. Dimitrov, K. Stanev, Кариерите на римския Филипопол, Археология 2, 2013, 25–37.
- A. Dimitrova-Milcheva, Eine frühchristliche Basilika aus dem Dorf Oreše im Gebiet von Nicopolis ad Nestum (Westrhodopen, Bulgarien), in: R. Harreither u. a., Acta Congressus Internationalis 14. Archaeologiae Christianae (Vatikanstadt 2006) 527–535.
- A. Dimitrova-Milcheva, Nicopolis ad Nestum während der spätantiken und der frühbyzantinischen Epoche, in: V. Dinchev u. a., The Roman and late Roman city: the international conference. Veliko Turnovo 26–30 July 2000 (Sofia 2002) 311–325.
- V. Dinchev, Римските Вили б днешната Българска територия (Sofia 1997).
- B. Djurić – W. Müller, White Marbles in Noricum und Pannonien: an Outline of the Roman Quarries and their Products, in: ASMOSIA VIII (Paris 2009) 111–127.
- A. Dobó, Publicum Portorium Illyrici, Dissertationes Pannonicae II 16 (Budapest 1940).
- D. Dobрева, Tra Oriente e Occidente. Dinamiche commerciali in Moesia inferior e Thracia in epoca romana. I dati delle anfore (Roma 2017).
- E. Docheva, Deultum im Licht der archäologischen Ausgrabungen, in: D. Rößler – V. Stürmer (Hrsg.), Modus in rebus. Gedenkschrift Wolfgang Schindler (Berlin 1995) 138–139.
- V. Dobruski, Материали по археологията на България, Сборник за народни умотворения, наука и книжнина 16/17, 1900, 3–146.
- H. Dodge – B. Ward-Perkins, Marble in Antiquity. Collected Papers of J. B. Ward-Perkins (London 1992).
- D. Draganov, The coinage of Deultum (Sofia 2007).
- M. Dreher, Die lex portorii Asiae und der Zollbezirk Asia, EA 16, 1996, 111–1127.
- M. Dreher, Das Monumentum Ephesenum und das römische Zollwesen, MБАН 16, 2, 1997, 79–98.
- R. Duncan-Jones, The economy of the Roman Empire. Quantitative studies (Cambridge 1974).
- C. Dunant – J. Pouilloux, Recherches sur l'histoire et les cultes de Thasos II: De 196 avant J.-C. jusqu'à la fin de l'Antiquité (Paris 1959).

- S. Dušanić, Aspects of Roman mining in Noricum, Pannonia, Dalmatia and Moesia Superior, in: ANRW VII 6 (Berlin 1977) 52–94.
- S. Dušanić, Epigraphical notes on Roman mining in Dardania, *Starinar*. Arheološki institut Beograd 45, 1994/1995, 27–34.
- S. Dušanić, Roman mining in Illyricum. Historical aspects, in: G. Urso (Hrsg.), *Dall'Adriatico al Danubio. L'Illirico nell'età greca e romana. Atti del convegno internazionale Cividale del Friuli, 25–27 settembre 2003* (Pisa 2004) 247–270.
- A. Dworakowska, *Quarries in Ancient Greece* (Warschau 1975).

E

- H. Engelmann – D. Knibbe, *Das Zollgesetz der Provinz Asia. Eine neue Inschrift aus Ephesos*, *EpigrAnat* 14, 1989.

F

- J. C. Fant, *Cavum Antrum Phrygia. The Organization and Operations of the Roman Imperial Marble Quarries in Phrygia*, BAR 482 (Oxford 1989).
- J. C. Fant, Ideology, Gift, and Trade: a Distribution Model for the Roman Imperial Marbles, in: W. V. Harris (Hrsg.), *The Inscribed Economy*, *JRA Suppl.* 6 (Ann Arbor, MI 1993) 145–170.
- J. C. Fant, Quarrying and Stoneworking, in: J. P. Oleson (Hrsg.), *The Oxford Handbook of Engineering and Technology in the Classical World* (Oxford 2008) 121–135.
- M. L. Fischer, *Marble Studies: Roman Palestine and the Marble Trade* (Konstanz 1998).
- M. Flohr, Artisans and Markets: The Economics of Roman Domestic Decoration, *AJA* 123, 2019, 101–125.
- A. Fol u. a. (Hrsg.), *Ancient Thrace* (Sofia 2000).
- J. Fournier, Entre Macédoine et Thrace: Thasos à l'époque de l'hégémonie romaine, *Thrakika Zetemata* 2, 2013, 11–63.
- J. Fournier, Recent epigraphic research in Thasos, Aegean Thrace & Samothrake, *Archaeology in Greece* 61, 2014/2015, 75–93.
- J. France, *Quadragesima Galliarum: L'organisation douanière des provinces alpestres, gauloises et germaniques de l'Empire Romain (1er siècle avant J.-C. – 3e siècle après J.-C.)* (Rom 2001).
- J. France, Zarai et la question des tarifs africains, in: P. Kritzinger – F. Schleicher – T. Stickler (Hrsg.), *Studien zum römischen Zollwesen* (Duisburg 2005).

G

- D. Gabler, Die Rolle der Binnenzölle im Spektrum der Importkeramik der Rhein- und Donauprovinzen, in: F. Mitthof – C. Cenati – L. Zerbini (Hrsg.), *Ad ripam fluminis Danuvi: Papers of the 3rd International Conference on the Roman Danubian Provinces*, *Tyche Suppl.* (Wien, in Druck).
- M. Georgieva – Z. Cherneva – S. Hekimova – A. Petrova, Petrology of marbles from the Arda tectonic unit, Central Rhodope Bulgaria, *Geosciences* 2009, 43–44.
- V. Gerasimova-Tomova, Zur Grenzbestimmung zwischen Mösien und Thrakien in der Umgebung von Nicopolis ad Istrum in der ersten Hälfte des 2. Jh. n. Chr., *Tyche* 2, 1987, 17–22.
- V. Gerasimova, Die Phylen von Pautalia, Pulpudeva. *Semaines Philippopolitaines de l'Histoire et de la Culture Thrace* 6, 1993, 59–64.
- V. Gerasimova, Тракархът Фулвий Астик, *Известия на Археологическия институт* 39, 2006, 159–162.
- V. Gerasimova, Гръцки надписи от Форум-Север на Филипопол, *Нумизматика, сфрагистика и епиграфика* 3, 2, 2007, 75–101.
- V. Gerasimova – M. Martinova, Нови данни за гладиаторски борби във Филипопол, *Известия на музейте в Южна България* 19, 1993, 57–64.

- B. Gerov, Един нов документ за готските нашествия при Галиен и за историята на Пловдив, *Годишник на Археологическия музей – Пловдив* 4, 1965, 23–39.
- B. Gerov, Marcianopolis im Lichte der historischen Angaben und der archäologischen, epigraphischen und numismatischen Materialien und Forschungen, *Studia Balcanica* 10, 1975, 49–72.
- B. Gerov, *Die Grenzen* der römischen Provinz Thracia bis zur Gründung des aurelianischen Dakien, in: ANRW VII 1 (Berlin 1979) 212–240.
- B. Gerov, Zur epigraphischen Dokumentation des publicum portorii Illyrici e ripae Thracia, *Epigraphica* 42, 1980, 119–130.
- B. Gerov, Beiträge zur Geschichte der römischen Provinzen Moesien und Thrakien. Gesammelte Aufsätze I–III (Amsterdam 1980–1988).
- B. Gerov, *Landownership in Roman Thracia and Moesia* (Amsterdam 1988).
- B. Gerov, *Inscriptiones Latinae in Bulgaria reperta* (Sofia 1989).
- L. Getov, Νάρκισσος Ζήνωνος Περίνθιος. Архитект или скулптор?, in: Сборник в чест на професор М. Тачева Jubilaeus V (Sofia 2002) 109–111.
- M. Giaccherio, *Edictum Diocletiani et collegarum de pretiis rerum venalium* (Genua 1974).
- Z. Gocheva, Epigraphische Zeugnisse über Gladiatoren in Philippopolis, in: Spartacus. Symposium rebus Spartaci gestis dedicatum 2050 A. Blagoevgrad 1977 (Sofia 1981) 188–191.
- Z. Gocheva, Zu den politischen und religiösen Einrichtungen in der Stadt Pautalia auf Grund der epigraphischen Denkmäler, *Index. Quaderni camerti di studi romanistici* 20, 1992, 45–49.
- Z. Gocheva – M. Oppermann, *Corpus Cultus Equitis Thracii (CCET) I–II* (Leiden 1979–1984).
- G. Gorgoni u. a., An updated and detailed Minero-Petrographic and C-O Stable Isotopic Reference Database for the main Mediterranean Marbles used in Antiquity, in: ASMOSIA V (Boston 2002) 115–131.
- E. Gren, *Kleinasien und Ostbalkan in der wirtschaftlichen Entwicklung der römischen Kaiserzeit* (Uppsala 1941).
- A. Gutiérrez Garcia-Moreno, Roman Quarries in the Northeast of Spain (Modern Catalonia), in: *Asmosia IX* (Tarragona 2012) 665–679.
- A. Gutiérrez Garcia-Moreno, La producción de material lapídeo en el norte del conventus Tarraconensis: extracción, organización y gestión de las canteras in: J. Bonetto u. a. (Hrsg.), *Arqueología de la construcción IV* (Madrid 2014) 310–328.
- H**
- K. Hallof, Die Inschrift von Skaptopara. Neue Dokumente und neue Lesungen, *Chiron* 24, 1994, 405–441.
- J. W. Hanson, *An Urban Geography of the Roman World, 100 BC to AD 300* (Oxford 2016).
- W. V. Harris, Roman Governments and Commerce, 300 BC – AD 300, in: C. Zaccagnini (Hrsg.), *Mercanti e Politica nel Mondo Antico* (Rom 2003) 275–306.
- M. B. Hatzopoulos – L. D. Loukopoulou, Two studies in ancient Macedonian topography, *Meletemata* 3 (Athen 1987).
- T. Hauken, *Petition and Response: an Epigraphic Study of Petitions to Roman Emperors 181–249* (Bergen 1998) 74–139.
- I. Haynes (Hrsg.), *Early Roman Thrace. New evidence from Bulgaria* (Portsmouth, RI 2011).
- J. J. Herrmann – R. Newman, The exportation of dolomitic sculptural marble from Thasos: evidence from Mediterranean and other collections, in: ASMOSIA III (Athen 1995) 79–86.
- J. J. Herrmann – V. Barbin, The Exportation of Marble from the Aliki Quarries on Thasos: Cathodoluminescence of Samples from Turkey and Italy, *AJA* 97, 1, 1993, 91–103.
- N. Herz, Isotopic analysis of marble, in: G. J. Rapp – J. A. Gifford (Hrsg.), *Archaeological geology* (New Haven, CT 1985) 331–51.
- N. Herz – D. B. Wenner, Tracing the origins of marble, *Archaeology* 34, 1981, 14–21.

N. Herz, Carbon and oxygen isotopic ratios: A database for classical Greek and Roman marble, *Archaeometry* 29, 1987, 35–43.

N. Herz – M. Waelkens, *Classical Marble. Geochemistry, Technology, Trade* (Dordrecht 1988).

O. Hirschfeld, *Die kaiserlichen Verwaltungsbeamten bis auf Diocletian* (Berlin 1905).

A. M. Hirt, *Imperial mines and quarries in the Roman world: organizational aspects 27 BC – AD 235*, (Oxford 2010).

I. Hristov, Нови епиграфски данни за северната граница на провинция Тракия при император Хадриан, *Минало* 2, 2004, 5–8.

I

A. Iakovidu (Hrsg.), *Thrace in the Graeco-Roman World* (Athen 2007).

B. Isaac, *The Greek Settlements in Thrace until the Macedonian Conquest* (Leiden 1986).

T. Ismaelli – G. Scardozzi, *Ancient Quarries and Building Sites in Asia Minor* (Bari 2016).

I. Ivanov, Отчет за разкопките при Кадин-мост, Кюстендилско, *Известия на Българското археологическо Дружество* 1, 1910, 163–201.

M. Ivanov. Römische Sarkophage mit großer Tabula Ansata aus Bulgarien. *Datierung und Herkunft*, *ABulg* 1, 2001, 45–51.

M. Ivanov, Импортни саркофази от България II – III в. Производствени центрове, хронология и пътища на разпространение, *Годишник на Археологическия институт с музей, София* 2, 2002, 262–273.

M. Ivanov. Social Status and Cultural Identity in Roman Thrace (Grave stelai and altars), *AncWestEast* 7, 2008, 135–150.

R. Ivanov, Мраморна статуя на Асклепий от Никополис ад Иструм, *Археология* 3, 1992, 30–35.

R. Ivanov (Hrsg.), *Roman Cities in Bulgaria I–II* (Sofia 2006).

R. Ivanov, *Thracia: eine römische Provinz auf der Balkanhalbinsel* (Mainz 2008).

R. Ivanov (Hrsg.), *Roman cities in Bulgaria* (Sofia 2012).

R. Ivanov (Hrsg.), *Tabula Imperii Romani. K35/2, Philippopolis* (Sofia 2012).

R. Ivanov, Nicopolis ad Istrum, in: R. Ivanov (Hrsg.), *Roman cities in Bulgaria* (Sofia 2012) 109–153.

R. Ivanov, Augusta Traiana/Beroe, in: R. Ivanov (Hrsg.), *Roman cities in Bulgaria* (Sofia 2012) 467–491.

R. Ivanov (Hrsg.), *Thracian Greek and Roman cities* (Sofia 2015).

R. Ivanov – K. Luka, Montana, Praesidium, Regio, Municipium, in: R. Ivanov (Hrsg.), *Thracian Greek and Roman cities* (Sofia 2015) 197–278.

T. Ivanov, Pаметници от Pautalija, *Известия на Археологическия институт* 23, 1960, 205–230.

T. Ivanov – R. Ivanov, Aedes thesaurorum на Филипопол, *Археология* 1/2, 1981, 20–28.

T. Ivanov (Hrsg.), *Kabile I* (Sofia 1982).

T. Ivanov, *Nicopolis ad Istrum* (Sofia 1994).

J

C. Jones, An Edict of Hadrian from Maroneia, *Chiron* 41, 2011, 313–325.

W. Jongman. The Roman Economy: from Cities to Empire, in: L. de Blois – J. Rich (Hrsg.), *The Transformation of Economic Life under the Roman Empire* (Amsterdam 2002) 28–47.

M. Jovanov, New aspects of the antic road Stobi – Pautalia, *Makedonsko Nasledstvo* 6, 20, 2002, 11–22.

J. Jurukova, монетосеченето на градовете в долна Мизия и Тракия II–III в. Хардианопол (Sofia 1987).

K

- G. Kabakchieva, Neue Untersuchungen an der römischen Villa ›Armira‹ in der Provinz Thrakien Forschungen und Ergebnisse. Internationale Tagung über römische Villen, Veszprém, 16.–20. Mai 1994 (Veszprém 1995) 344–358.
- G. Kabakchieva, За историята на античната вила »Армира« и нейните владетели, in: T. Stoyanov u. a., HEROS ΝΕΡΗΑΙΣΤΟΣ. Studia in Honorem Lubae Ognenova-Marinova (Veliko Tarnovo 2005) 393–408.
- G. Kabakchieva, The Big Mound of the Family Necropolis of the Ancient Villa Armira, in: D. Triantaphyllos – D. Terzopoulou (Hrsg.), 'Αλογα και άμαξες στον αρχαίο κόσμο: πρακτικά επιστημονικής συνάντησης, Ορεστιάδα 30 Σεπτεμβρίου 2006 (Orestiada 2010) 279–296.
- G. Kabakchieva, The splendour of the villa Armira (Sofia 2012).
- E. Kalinka, Antike Denkmäler in Bulgarien, Schriften der Balkankommission 4 (Wien 1906).
- V. Karacova, Pautalija i nejnata teritorija prez I–VI vek. (Veliko Tarnovo 2005).
- I. Karayotov, Deultum, Colonia Flavia Pacis Deultensium, in: R. Ivanov (Hrsg.), Tabula Imperii Romani. K 35/2 Philippopolis (Sofia 2012) 92–95.
- V. Katsarova, Археологически проучвания на »Извора на нимфите и Афродита« при с. Каснаково, община Димитровград, Археологически открития и разкопки през 2007 г. (Sofia 2008) 488–492.
- V. Katsarova, Археологически наблюдения при »Извора на нимфите и Афродита«, с. Каснаково, община Димитровград през 2008 г., Археологически открития и разкопки през 2008 г. (Sofia 2009) 514–515.
- V. Katsarova – H. Tonkov, Археологически и геофизични проучвания при »Извора на нимфите и Афродита«, с. Каснаково, община Димитровград, Археологически открития и разкопки през 2010 (Sofia 2011) 360–362.
- V. Katsarova, Pautalia, in: R. Ivanov (Hrsg.), Roman cities in Bulgaria (Sofia 2012) 289–361.
- V. Katsarova, Нови данни за селищното обитаване през античността край »Извора на нимфите и Афродита« при с. Каснаково, община Димитровград, in: K. Rabadjiev u. a. (Hrsg.), Сборник в памет на академик Д. П. Димитров (Sofia 2013) 485–497.
- V. Katsarova, Спасителни археологически разкопки и наблюдения на обект »Светилище на нимфите и Афродита« с. Каснаково, община Димитровград, Археологически открития и разкопки през 2013 г. (Sofia 2014) 412–415.
- V. Katsarova, Археологически проучвания на обект »Светилище на нимфите и Афродита« с. Каснаково, община Димитровград, Археологически открития и разкопки през 2014 г. (Sofia 2015) 556–559.
- V. Katsarova – K. Petkova, Археологически проучвания на обект »Светилище на нимфите и Афродита« при с. Каснаково, община Димитровград, Археологически открития и разкопки през 2015 г. (Sofia 2016) 562–566.
- V. Katsarova – H. Tonkov, Геофизични проучвания на обект »Светилище на нимфите и Афродита« при с. Каснаково, община Димитровград, Археологически открития и разкопки през 2014 г. (Sofia 2015) 559–561.
- V. Katsarova, Нова сграда от архитектурния комплекс »Светилище на нимфите и Афродита« при с. Каснаково, община Димитровград, in: Сборник в чест на 65 годишнината на проф. П. Делев, 2017.
- V. Katsarova, Светилище на нимфите и Афродита при с. Каснаково – нови археологически проучвания на т. нар. »театър« през 2014–2015 г, in: Сборник в чест на 100 годишнината от рождението на проф. Ив. Венедиков (in Druck).
- I. Kaygusuz, Neue Inschriften aus Ainos (Enez), EpigrAnat 8, 1986, 65–70.
- E. Kessiakova, Филипопол през римската епоха (Sofia 1999).
- E. Kessiakova, Агората на Филипопол, *Годишник на Археологическия музей – Пловдив* 9, 2, 2004, 9–74.
- D. Knibbe, Lex Portorii Asiae. Versuch einer Wiedergewinnung des lateinischen Originaltextes des Zollgesetzes der Römischen Provinz Asia, *ÖJh* 79, 2000, 147–173.
- V. Kolarova, Консервация и адаптация на театъра на Римския Филипопол, *Музеи и паметници на културата* 1, 1980, 13–18.
- V. Kolarova, Античният театър в Пловдив, *Архитектура* 3/4, 1985, 26–31.

- V. Kolarova, Нови данни за архитектурата на форума на Филипопол, in: R. Ivanov (Hrsg.), Археология на българските земи I (Sofia 2004) 295–304.
- V. Kolarova, Непубликувани късноантични градежи от град Пловдив, in: G. Kitov – D. Dimitrova (Hrsg.), Земите на България – люлка на тракийската култура II (Sofia 2005) 194–197.
- K. Kolev, Античният стадион във Филипопол, вестник Отечество глас (Пловдив) 22, 6221/10.11.1964, 41.
- K. Kolev, Стадион или амфитеатър във Филипопол и неговата адаптация. Част 1, вестник Отечество глас (Пловдив) 37, 10446/18.01.1979, 4.
- M. Koleva, Портретна пластика от Хадриановата епоха, Проблеми на изкуството 4, 2005, 3–15.
- M. Koleva, Ранна римска пластика от Август до Хадриан от територията на България. Проблеми на навлизането и развитието (Sofia 2005).
- M. Koleva, Римска идеална скулптура от България (Sofia 2017).
- M. Koleva, The Visual Language of Roman Art and Roman Thrace, in: E. Moutafov – J. Erdeljan (Hrsg.), Изкуствоведски четения 2016. Текстове, надписи, образи (Sofia 2017) 17–27.
- H. Komnick, Die Münzprägung von Nicopolis ad Mestum (Berlin 2003).
- V. Kovachev, Asenovgrad marble quarries, in: V. Kovachev (Hrsg.), Gold, copper mining and geoarchaeology in Central Bulgaria V (Szeged 2010) 97–100.
- V. Kovachev, Mostovo marble breccias in: V. Kovachev (Hrsg.), Gold, copper mining and geoarchaeology in Central Bulgaria V (Szeged 2010) 100–102.
- P. Kritzinger, Das römische Zollsystem bis in das 3. Jh. n. Chr., in: P. Kritzinger u. a. (Hrsg.), Studien zum römischen Zollwesen (Duisburg 2005) 11–55.
- G. Kuzmanov, Kăсноантична баня в Nikopolis ad Nestum, Arheologija 36, 2, 1994, 24–35.
- A. Külzer, Tabula Imperii Byzantini XII. Ostthrakien: (Eurōpē) (Wien 2008).
- A. Külzer, Die thrakische Propontisküste: Beobachtungen zum Siedlungsbild in byzantinischer Zeit, KölnJb 43, 2010, 429–441.
- A. Külzer, Die thrakische Chersones als Geschichts- und Wirtschaftsraum in frühbyzantinischer Zeit, in: M. H. Sayar (Hrsg.), 11th International Congress of Thracology, Istanbul, 8th–12th November 2010 (Istanbul 2016) 407–424.

L

- S. de Laet, Portorium: étude sur l'organisation douanière chez les Romains, surtout à l'époque du Haut-Empire (Brügge 1949).
- P. Lapuente u. a., Marble Pieces in the Romanesque Portal of Glory of the Santiago de Compostela Cathedral. New Data through a Multi-Analytical Approach, International Journal of Architectural Heritage <DOI: 10.1080/15583058.2019.1602683>.
- L. Lazzarini – G. Moschini – B. M. Stievano, A Contribution to the Identification of Italian, Greek and Anatolian Marbles through a Petrological Study and the Evaluation of Ca/Sr ratio, Archaeometry 22, 1980, 173–183.
- A. Lätzer Lasar, Das römische Handelsnetz von Ainos: Ausgewählte Keramik vom Späthellenismus bis zur Spätantike, Acta RCRF 44, 2014, 707–714.
- I. Liritzis, Ζαχαριάς, Ν, Αρχαιοϋλικά, Εκδόσεις Παπαζήση (Athen 2010).
- I. Liritzis, Φυσικές Επιστήμες στην Αρχαιολογία, Εκδόσεις Τυπωθήτω (Athen 2007).
- V. Liubenova, Селището от римската и ранновизантийската епоха, in: T. Ivanov (Hrsg.), Перник 1. Поселищен живот на хълма Кракра от V хил. пр. е. до VI в. на н. е. (Sofia 1981) 107–203.
- L. D. Loukopoulou, Provinciae Macedoniae finis orientalis: the establishment of the eastern frontier, in: M. B. Hatzopoulos – L. D. Loukopoulou, Two studies in ancient Macedonian topography, Meletemata 3 (Athen 1987) 61–110.
- L. D. Loukopoulou, Επιγραφές της Θράκης του Αιγαίου μεταξύ των ποταμών Νέστου και Έβρου (Νομοί Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου) (Athen 2005).

M

- P. Machev – S. Arkadaskiy, Geological analysis, in: I. Dosseva, Early Byzantine and Medieval architectural sculpture in Sozopol (Sofia 2012) 140–154.
- P. Machev u. a., Stable isotope study of marbles from Rhodope metamorphic terrain – an useful contrivance for tectonic correlations, Bulgarian Geological Society. Annual meeting 2009, 35–36.
- P. Machev – A. von Quadt, $^{87}\text{Sr}/^{86}\text{Sr}$ ratio in the marbles from the Rhodopes in the context of their age and correlation, Bulgarian Geological Society. Annual meeting 2016, 67–68.
- M. Madzharov, Roman Roads in Bulgaria (Sofia 2009).
- A. Magioncalda, Il principe e le suppliche di comunità provinciali: l'epigrafe da Skaptopara (Thracia) ed altre testimonianze dall'Impero, in: L. Zerbinì (Hrsg.), Roma e le province del Danubio (Soveria Mannelli 2009) 249–268.
- Y. Maniatis u. a., Provenance investigation of Neolithic marble vases from Limenaria, Thassos: Imported Marble to Thassos?, in: ASMOSIA VII (Paris 2009) 439–449.
- Y. Maniatis, Το μάρμαρο για την λατρεία, την τέχνη και την αρχιτεκτονική: από την προϊστορική Ελλάδα ως την σύγχρονη Δύση, Πρακτικά Συνεδρίου «Η επίδραση του Ολυμπιακού Πνεύματος στην ανθρωπινή πρόοδο» (Thessaloniki 2003) 232–249.
- Y. Maniatis, Scientific techniques and methodologies for the provenance of white marble, in: M. Martini u. a., Physics Methods in Archaeometry (Bologna 2004) 179–202.
- Y. Maniatis u. a., Marble Provenance Investigation of Roman Sarcophagi from Thessaloniki, *Archaeometry* 52, 2010, 45–58.
- Y. Maniatis u. a., The Sanctuary of the Great Gods on Samothrace: An extended marble provenance Study, in: ASMOSIA IX (Tarragona 2012) 264–278.
- L. Manzova, Недовършени антични скулптури в Археологическия музей в София, *Археология* 2, 1967, 47–51.
- L. Manzova, Антична скулптура в България (Sofia 1978).
- A. Martínez Fernández, Inscripciones de Eno, Tracia, *Fortunatae* 11, 1999, 55–91.
- M. Martinova – M. Bospatchieva, Филипопол, in: R. Ivanov (Hrsg.), Римски и ранновизантийски градове в България I (Sofia 2002) 181–198.
- M. Martinova-Kyutova – G. Pirovska, Източната порта на Филипопол, in: Изследвания в чест на Стефан Бояджиев (Sofia 2011) 211–239.
- M. Martinova-Kyutova – N. Sharankov, Нови данни за комплекса Източна порта на Филипопол, Годишник на Регионалния археологически музей – Пловдив 12, 2014, 159–184.
- S. Mashov, Римска била рустика прис. Долна Кремена, Михаилобградска област, *Известия на музеите в северозападна България* 14, 1988, 19–42.
- M. Mateev, Стадионът на античния Филипопол, Годишник на Народния Археологически музей – Пловдив 7, 1971, 135–151.
- M. Mateev, Le stade antique de Philippopolis en Bulgarie, *DossA Paris* 45, 1980, 88–89.
- M. Mateev, Изследователят-археолог и монументът „стадион“, Годишник на археологически музей – Пловдив 9, 1999, 24–55.
- K. Matthews, Variability in Stable Isotope Analysis: Implications for Joining Fragments, in: N. Herz – M. Waelkens (Hrsg.), Classical Marble. Geochemistry, Technology, Trade (Dordrecht 1988) 339–346.
- D. J. Mattingly, The Imperial Economy, in: D. S. Potter (Hrsg.), *A Companion to the Roman Empire* (Oxford 2006) 282–297.
- J. M. F. May, Ainos, its history and coinage, 474–341 B.C. (London 1950).
- V. Melfos, Mineralogical and stable isotopic study of ancient white marble quarries in Larisa, Thessaly, Greece, *Bulletin of the Geological Society of Greece* 36, 2004, 1164–1172.
- V. Melfos u. a., Mineralogical, petrographic and stable isotopic study of ancient white marble quarries in Thessaly, Greece, *Bulletin of the Geological Society of Greece* 43, 2010, 845–855.
- G. Mihailov, *Inscriptiones Graecae in Bulgaria repertae I–IV* (Sofia 1956–1966).

- G. Mihailov, *Scripta Minora. Épigraphie, onomastique et culture thrace* (Sofia 2007).
- R. Milcheva, *Römische Porträts im Archäologischen National Museum Sofia* (Sofia 2005).
- R. Milcheva, Roman portrait in the Roman provinces Thrace and Moesia, in: *Gods, humans, masks. Catalogue* (Varna) 30–34.
- R. Milcheva, Representations of Roman soldiers on funerary stelae from the middle Strymon valley, in: E. Nankov (Hrsg.), *Sandarski and its territory during prehistory, antiquity and middle ages: current trends in archaeological research. Proceedings of an International conference at Sandanski, September 17–20, 2015, Veliko Tarnovo* (Sofia 2017) 191–216.
- A. Minchev, Gladiatorial games in Odessos and Marcianopolis: A special impact of Pax Romana on the public life of two cities in Moesia inferior, in: D. Boteva-Boyanova u. a. (Hrsg.), *Pax Romana. Kulturaustausch und Wirtschaftsbeziehungen in den Donauprovinzen des römischen Kaiserreichs* (Kaiserslautern 2012) 133–154.
- A. Minchev, From Proconessos to Odessos: unfinished Roman marbles from Odessos and Marcianopolis (2nd–3rd c. AD), *Histria* 21, 2012, 49–60.
- J. Mladenova, Облицовъчни капители от римската вила край Ивайловград, *Известия на археологическия институт* 32, 1970, 129–147.
- J. Mladenova, Мраморната инкрустация в римската архитектура. Автореферат на дисертация за получаване на степен »кандидат на историческите науки« (Sofia 1973).
- J. Mladenova, Римската вила при Ивайловград. Мраморна стенна декорация (Албум) (Sofia 1975).
- J. Mladenova, Афродизийски скулптори-декоратори в Тракия, *Изкуство* 9, 1979, 45–47.
- J. Mladenova, L'école d'Aphrodisias en Thrace, *Rivista di archeologia* 3, 1979, 91–95.
- J. Mladenova, Gli architradi della villa di Ivailovgrad, *Archeologia classica* 32, 1980, 131–137.
- J. Mladenova, Римската вила Армира край Ивайловград (Sofia 1991).
- L. Moens – P. de Paere – M. Waelkens, Multidisciplinary Research and Cooperation: Keys to a successful Provenance Determination of White Marble, in: M. Waelkens – N. Herz – L. Moens (Hrsg.), *Ancient Stones: Quarrying, Trade and Provenance* (Leuven 1992) 247–252.

N

- V. Naidenova, Римската вила в с. Кралев Дол, Пернишки окръг, *Разкопки и проучвания* 14, 1985, 7–149.
- H. Nesselhauf, *Publicum portorii Illyrici utriusque et ripae Thraciae*, *Epigraphica* 1, 1939, 331–338.
- C. Nicolet, *Censeurs et publicains. Économie et fiscalité dans la Rome antique* (Paris 2000).
- C. Nicolet, *La Monumentum Ephesenum et la délimitation du portorium d'Asie*, *MEFRA* 105, 1993, 929–959.
- D. Nikolov, *The Thraco-Roman Villa Rustica near Chatalka, Stara Zagora, Bulgaria* (Oxford 1976).
- I. Niculiță – A. Zanoci – M. Băț (Hrsg.), *Thracians and Circumpontic World. Proceedings of the Ninth International Congress of Thracology I–III* (Chișinău 2004).
- J. Nollé, *Zu den Gründungstraditionen des thrakischen Hadrianopolis (Edirne)*, *Chiron* 39, 2009, 101–161.
- S. Nolte, *Steinbruch – Werkstatt – Skulptur: Untersuchungen zu Aufbau und Organisation griechischer Bildhauerwerkstätten* (Göttingen 2006).

O

- E. Oberhummer, s. v. Hadrianopolis, in: *RE* VII 2 (1944) 2174–2175
- J. P. Oleson, *The Oxford Handbook of Engineering and Technology in the Classical World* (Oxford 2008).
- M. Oppermann, *Der Thrakische Reiter des Ostbalkanraumes im Spannungsfeld von Graecitas, Romanitas und lokalen Traditionen* (Langenweißbach 2006).
- M. Oppermann, *Thraker, Griechen und Römer an der Westküste des Schwarzen Meeres* (Mainz 2007).
- C. H. Opreanu – V.-A. Lazarescu, The limes as a contact zone between Orbis Romanus and Barbaricum, in: C. H. Opreanu – V.-A. Lazarescu (Hrsg.), *Landscape archaeology on the Northern Frontier of the Roman Empire at Porolissum* (Cluj-Napoca 2016) 43–48.

- A. K. Orlandos, *Le matériaux de construction et la technique architecturale des anciens Grecs* (Paris 1978).
- P. Ørsted, *Roman Imperial Economy and Romanization* (Kopenhagen 1985).
- P. Ørsted, *Roman State Intervention? The Case of Mining in the Roman Empire*, in: E. Lo Cascio – D. Rathbone (Hrsg.), *Production and Public Powers in Classical Antiquity* (Cambridge 2000) 70–76.

P

- I Papageorgakis, Τα εις την ιαουαρκικήν τέχνην χρήσιμα πετρώματα της Ελλάδος, *Γεωλογικά Χρονικά των Ελληνικών Χωρών* 18, 1967, 193–270.
- F. Papazoglou, *The Central Balkan Tribes in Pre-Roman Times: Triballi, Autariates, Dardanians, Scordisci and Moesians* (Amsterdam 1978).
- F. Papazoglou, *Quelques aspects de l'histoire de la province de Macédoine*, in: ANRWII VII 1 (Berlin 1979) 302–369.
- M.-G. Parissaki, *Étude sur l'organisation administrative de la Thrace à l'époque romain. L'histoire des stratégies*, REG 122, 2007, 319–357.
- M.-G. Parissaki (Hrsg.), *Thrakika Zetemata II. Aspects of the Roman Province of Thrace, Meletemata* 69 (Athen 2013).
- J. Paterson, *Trade and Traders in the Roman World: Scale, Structure and Organisation*, in: H. Parkins – C. Smith (Hrsg.), *Trade, Traders and the Ancient City* (London 1998) 145–164.
- E. I. Paunov, *From Koine to Romanitas: The Numismatic Evidence for Roman Expansion and Settlement in Bulgaria in Antiquity (Moesia and Thrace, ca. 146 BC – AD 98 – 117)* (Diss. University of Cardiff 2013).
- P. Pensabene, *Marmi antichi II. Cave e tecnica di lavorazione. Provenienze e distribuzione* (Rom 1998).
- P. Pensabene, *I marmi nella Roma antica* (Rom 2013).
- P. Pensabene – E. Gasparini (Hrsg.), *ASMOSIA X. Interdisciplinary Studies on Ancient Stone Proceedings of the Tenth International Conference of ASMOSIA Association for the Study of Marble & Other Stones in Antiquity Rome* (Rom 2015).
- A. Peschlow-Bindokat, *Die Steinbrüche von Milet und Heracleia am Latmos*, JdI 96, 1981, 157–235.
- S. Petrova, *Композитният капител в Мизия и Тракия*, Археология 1, 1990, 44–48.
- S. Petrova, *Антови римо-коринтски капители от Мизия и Тракия*, Археология 3, 1996, 45–51.
- S. Petrova, *Римско-йонийски капители от Мизия и Тракия (I–IV в.)* (Sofia 1996).
- S. Petrova, *Фигурални капители с орел от Мизия и Тракия*, Археология 1/2, 2001, 13–19.
- S. Petrova, *The capital of Roman-Ionic order from Deultum*, in: V. Dinchev u. a. (Hrsg.), *The Roman and late Roman city: the international conference, Veliko Turnovo 26–30 July 2000* (Sofia 2002) 361–362.
- S. Petrova, *Nicopolis ad Nestum*, in: R. Ivanov (Hrsg.), *Roman cities in Bulgaria* (Sofia 2012) 289–361.
- S. Petrova, *Quarries and workshops in the territory of Parthicopolis (1th–6th c. AD)*, in: E. Nankov (Hrsg.), *Sandarski and its territory during prehistory, antiquity and middle ages: current trends in archaeological research. Proceedings of an International conference at Sandanski, September 17–20, 2015, Veliko Tarnovo* (Sofia 2017) 152–169.
- S. Petrova – R. Ivanov, *Каменоломните в Мизия и Тракия през римската епоха и късната античност*, in: R. Ivanov (Hrsg.), *Archaeology of the Bulgarian Lands* 3, 2009, 162–197.
- S. Petrova – V. Petkov, *Paroikopolis/Parthicopolis. Ancient and early byzantine city*, in: R. Ivanov (Hrsg.), *Roman and Greek Cities in Bulgaria* (Sofia 2015) 341–492.
- G. Plattner, *Werkstatt und Muster. Zur Methode der Scheidung von Arbeitsprozessen und Stilelementen*, in: J. Lipps – D. Maschek (Hrsg.), *Antike Bauornamentik. Grenzen und Möglichkeiten ihrer Erforschung, Studien zur antiken Stadt* 12 (Wiesbaden 2014) 53–68.
- G. Plattner, *New methods to Understand Tradition and Transformation in Roman Imperial Architectural Decoration*, in: P. Pensabene – M. Milella – F. Caprioli (Hrsg.), *Decor. Decorazione e Architettura nel Mondo Romano* (Rom 2017) 79–86.

- K. Polikreti – T. C. Michael – Y. Maniatis, Authenticating marble sculpture with thermoluminescence, *Ancient TL* 20, 1, 2002, 11–18.
- H. Попов, Филипополският амфитеатър и Родопите, *Родопи* 10, 1975, 34–35.
- H. Попов, Urbanisierungsprozesse bei Thrakern und Illyrern: Modelle der Stadtwerdung, in: D. Krause (Hrsg.), *Frühkeltische Fürstensitze: Älteste Städte und Herrschaftszentren nördlich der Alpen? Internationaler Workshop zur keltischen Archäologie in Eberdingen-Hochdorf 12. und 13. September 2003* (Esslingen 2005) 71–77.
- H. Попов и а. Сондажни разкопки на металургична пещ в м. КУТЕЛА, землище на с. Вълче поле. Археологически открития и разкопки за 2008 (Sofia 2009) 215–218.
- V. Popova-Moroz, Roman Portraiture from III c. in Thracia and Moesia, in: *Ritratto ufficiale e ritratto privato. Atti della II Conferenza Internazionale sul Ritratto Romano* (Rom 1988) 421–437.
- V. Popova-Moroz, Римският женски скулптурен портрет от II–III в. в България, *Втори международен конгрес по българистика. Доклади. Изобразително изкуство и архитектура* 16, 1988, 27–38.
- V. Popova-Moroz, Римската портретна пластика от Бесапара и нейната територия, *Годишник на Националния археологически музей* 8, 1992, 203–214.
- V. Popova-Moroz. Cult Aspects of the Roman Portraiture in Bulgaria, *Helis* 3, 1994, 269–297.
- V. Popova-Moroz, Римската портретна пластика от Августа Траяна и нейната територия, in: *In memoriam Georgi Mihailov, Thracia antiqua* 10 (Sofia 1996) 309–335.
- V. Popova, Идентификация на официалния римски и ранновизантийски портрет, in: *Изкуство и идеология. Сборник в чест на проф. И. Маразов* (Sofia 2012) 171–209.
- A. Poulter (Hrsg.), *Ancient Bulgaria. Papers presented to the International Symposium on the Ancient History and Archaeology of Bulgaria II* (Nottingham 1983).
- A. Poulter, *Nicopolis ad Istrum. A Roman, late Roman and early Byzantine city* (London 1995).
- A. Poulter, *Nicopolis ad Istrum 3. A Late Roman and Early Byzantine City. The Finds and the Biological Remains* (London 2007).
- H. Preschlenov, Die Häfen der westpontischen Städte in der Römischen Zeit, *Thracia Pontica* 5, 1994, 95–104.
- H. Preshlenov, Die südwestliche Schwarzmeerküste in orbis Romanus: Orte und Instrumente des Austausches, in: D. Boteva-Boyanova u. a. (Hrsg.), *Pax Romana. Kulturaustausch und Wirtschaftsbeziehungen in den Donauprovinzen des römischen Kaiserreichs* (Kaiserslautern 2012) 155–174.
- H. Preshlenov, Deultum-Debeltos: archaeological excavation of the street spaces and structures, 2004-13, in: G. Tsetschladze – A. Avram – J. Hargrave (Hrsg.), *The Danubian Lands between the Black, Aegean and Adriatic Seas* (Oxford 2015) 395–402.
- S. Prignitz, *Bauurkunden und Bauprogramm von Epidauros (400–350), Asklepiostempel – Tholos – Kultbild – Brunnenhaus* (München 2013).
- W. Prochaska, Fine-grained Dolomitic Marble of high Sculptural Quality used in Antiquity, in: *ASMOSIA X* (Rom 2015) 661–670.
- W. Prochaska – M. Grillo, A new method for the determination of the provenance of white marbles by chemical analysis of inclusion fluids: the marbles of the Mausoleum of Belevi/Turkey, *Archaeometry* 52, 1, 2010, 59–82.
- W. Prochaska – M. Živić, The Marbles of the Sculptures of Felix Romuliana in Serbia, in: *ASMOSIA XI* (Split 2018) 301–310.
- W. Prochaska – D. Attanasio – M. Bruno, Unraveling the Carrara – Göktepe Entanglement, in: *ASMOSIA XI* (Split 2018) 175–183.
- S. Psoma – C. Karadima – D. Terzopoulou, The Coins from Maroneia and the Classical City at Molyvoti: A Contribution to the History of Aegean Thrace, *Meletemata* 62 (Athen 2008).

R

- L. Radulova, Problemi di portorium in Moesia inferior – controversie e confini, in: F. Mitthof – C. Cenati – L. Zerbin (Hrsg.), *Ad ripam fluminis Danuvi: Papers of the 3rd International Conference on the Roman Danubian Provinces, Tyche Suppl.* (Wien, in Druck).

- D. Rohde, Zwischen Individuum und Stadtgemeinde: die Integration von Collegia in Hafenstädten (Mainz 2012).
- L. Rousseva-Slokoska, Rimska obštestvena sgrada v Pautalija, *Archeologija*. Organ na Archeologičeskija institut i muzej pri Bălgarskata akademija na naukite, 1964, 33–44.
- L. Rousseva-Slokoska, *Archeologija*. Organ na Archeologičeskija institut i muzej pri Bălgarskata akademija na naukite, 1977, 30–38.
- L. Rousseva-Slokoska, Certains aspects de l'urbanisation de Pautalia, *Известия на Археологическия институт* 37, 1987, 82–95.
- L. Rousseva-Slokoska, Pautalija I. Topografija, gradoustrojstvo i ukrepitelna sistema (Sofia 1989).
- L. Rousseva-Slokoska, Sur le problème de système de fortification de Nicopolis ad Istrum (Mésie Inférieure), in: V. A. Maxfield – M. J. Dobson (Hrsg.), *Roman Frontier Studies 1989, Proceedings of the XVth International Congress of Roman Frontier Studies (Exeter 1991)* 299–302.
- L. Rousseva-Slokoska – R. Ivanov – V. Dinchev (Hrsg.), *The Roman and Late Roman City* (Sofia 2002).
- M. I. Rostovtzeff, *Geschichte der Staatspacht in der römischen Kaiserzeit bis Diokletian* (Leipzig 1902).
- J. Rougé, *Recherches sur l'organisation du commerce maritime en Méditerranée sous l'Empire romain* (Paris 1966).
- B. Russell, *The economics of the Roman stone trade* (Oxford 2013).
- B. Russell, *Gazetteer of Stone Quarries in the Roman World, Version 1.0* (2013).
- B. Russell, *Documentary Evidence and the Roman Stone Trade*, in: B. Woytek (Hrsg.), *Infrastructure and Distribution in Ancient Economies* (Wien 2019) 409–420.

S

- V. Sadovski, Preotkriti antični nadpisi ot Pautalija, *Anali* 2, 1996, 30–45.
- D. C. Samsaris, Une inscription latine inédite trouvée près des frontières du territoire de la colonie de Philippes, *Klio* 67, 1985, 458–465.
- D. C. Samsaris, Les mines et la métallurgie de fer et de cuivre dans la province romaine de Macédoine, *Klio* 69, 1987, 156–157.
- M. Sayar, *Perithos-Herakleia, Geschichte, Testimonien, griechische und lateinische Inschriften* (Wien 1998).
- G. Scardozzi, *The Marmora Phrygiae Project*, in: C. Şimşek – F. D'Andria (Hrsg.), *Landscape and History in the Lykos Valley: Laodikeia and Hierapolis in Phrygia* (Cambridge 2017) 165–205.
- W. Scheidel – E. L. Morris – R. P. Saller (Hrsg.), *The Cambridge Economic History of the Greco-Roman World* (Cambridge 2007).
- M. S. Shackley, *Archaeological petrology and the Archaeometry of lithic materials*, *Archaeometry* 50, 2008, 194–215.
- N. Sharankov, Два надписа с името на Аврелий Асклепидот, *Археология* 3/4, 1999, 84–85.
- N. Sharankov, Паметник на култа към Антиной от Филипопол, *Годишник на Нов български университет, Департамент „Средиземноморски и източни изследвания“* 1, 2002, 164–168.
- N. Sharankov, Бележки и допълнения към няколко надписа от Филипопол, *Годишник на Археологическия музей – Пловдив* 9, 2, 2004, 146–159.
- N. Sharankov, *Unknown Governors of Provincia Thracia*, *ZPE* 151, 2005, 235–242.
- N. Sharankov, *Statue-Bases with honorific inscriptions from Philippopolis*, *ABulg* 9, 2005, 55–71.
- N. Sharankov, Надписът на герусиаста Марк Аврелий Сострат от Филипопол и елинизацията в Тракия, in: *ТЕХНН ГРАММАТИКН – сборник изследвания в чест на Стойна Пороманска* (Veliko Tarnovo 2005) 278–289.
- N. Sharankov, Максим от Апамея »любимец на Тракия и света«, in: A. Dimitrova-Milcheva – V. Katsarova (Hrsg.), *Spartacus II. 2075 години от въстанието на Спартак. Трако-римско наследство. 2000 години християнство. Международен симпозиум, 1–4 октомври 2002 (Spartacus II)* (Veliko Tarnovo 2006) 325–334.

- N. Sharankov, Virdii, Munatii, Antii. Знатните римски родове във Филипопол и провинция Тракия, in: *Societas Classica: Култури и религии на Балканите, в Средиземноморието и Изтока (поредица »Д-р Никола Пиколо«)* (Veliko Tarnovo 2006) 175–200.
- N. Sharankov, Пет филипополски надписа в чест на император Максимин Тракиец и сина му цезар Максим (235–238), *Известия на Археологическия институт 39*, 2006, 231–242.
- N. Sharankov, The Thracian κοινόν: New epigraphic evidence, in: A. Iakovidou (Hrsg.), *Η Θράκη στον Ελληνο-Ρωμαϊκό κόσμο. Proceedings of the 10th International Congress of Thracology, Komotini-Alexandroupolis 18–23 October 2005 (Athen 2007)* 518–538.
- N. Sharankov. Maximus of Aramea, »Loved by Thrace and the World«, in: *Acta XII Congressus Internationalis Epigraphiae Graecae et Latinae (Barcelona 2007)* 1343–1350.
- N. Sharankov, *Stratura Praesidis Tharciae*, in: *The Lower Danube in Antiquity (VI c. BC – VI c. AD)* (Sofia 2007) 181–187.
- N. Sharankov, Notes on Ancient and Medieval Latin and Greek Inscriptions from Bulgaria, *ABulg* 13, 3, 2009, 51–53.
- N. Sharankov, Надпис за реконструкцията на Филипополския театър, *Годишник на Археологическия музей – Пловдив* 12, 2014, 276–292.
- N. Sharankov, The Inscriptions of the Roman colony of Deultum in Thrace, *ABulg* 22, 3, 2017, 37–64.
- O. Schlippschuh, *Die Händler im römischen Kaiserreich in Gallien, Germanien und der Donauprovinzen Rätien, Noricum und Pannonien* (Amsterdam 1987).
- T. Schmidts, Der Einfluss der römischen Administration auf die Entwicklung der Hafenstädte im östlichen Mittelmeerraum, in: S. Ladstätter – F. Pirson – T. Schmidts (Hrsg.), *Häfen und Hafenstädte im östlichen Mittelmeerraum von der Antike bis in byzantinische Zeit. Neue Entdeckungen und aktuelle Forschungsansätze, Symposium Istanbul 30.5.–1.6.2011, Byzas 19 (Istanbul 2014)* 571–592.
- E. Schönert-Geiß, Zur Münzprägung von Traianopolis in Thrakien, *Das Altertum* 37, 1991, 21–23.
- E. Schönert-Geiß, Der Hafen von Perinthos in der römischen Kaiserzeit, in: *Congresso Internazionale di Numismatica II (Rom 1965)* 313–317.
- A. Slawisch, *Die Grabsteine der römischen Provinz Thracia. Aufnahme, Verarbeitung und Weitergabe überregionaler Ausdrucksmittel am Beispiel einer Binnenprovinz zwischen Ost und West*, (Langenweißbach 2007).
- P. Soustal, *Tabula Imperii Byzantini 6. Thrakien: (Thrakē, Rodopē und Haimimontos)* (Wien 1991).
- P. Stanier, *Stone Quarry Landscapes: The Industrial Archaeology of Quarrying* (Stroud 2000).
- D. Stavrakeva – S. Petrusenko, Минерален състав на форстеритови мрамори от Самурски дол – Чепеларе, Централни Родопи, *Bulgarian Geological Society*, 2006, 83–86.
- T. Stefanidou-Tiveriou, Kleinasiatische Einflüsse bei römischen Sarkophagen in Makedonien, in: C. Reusser (Hrsg.), *Griechenland in der Kaiserzeit. Neue Funde und Forschungen zu Skulptur, Architektur und Topographie, Kolloquium zum sechzigsten Geburtstag von Dietrich Willers, 12.–13. Juni 1998 (Zurich 2001)* 115–23.
- T. Stefanidou-Tiveriou, Thasian marble: a connection between Thassos and Thessaloniki, in: *ASMOSIA VII (Paris 2009)* 45–58.
- T. Stoianov, За интерпретацията на така наречения »Фриз на здравеносните божества« от Филипопол, *Археология* 2, 1987, 25–29.
- E. Sverkos, Geschäftsmänner zwischen Makedonien und Moesia superior, *Studia Europaea Gnesiensia. Social History, Religion and Prosopography* 16, 2017, 205–224.

T

- G. Tabakova-Tsanova, Светилището на Аполон Терадеенос при с. Крън, Старозагорско, in: *Тракийски паметници. II. Тракийски светилища (Sofia 1980)* 173–190.
- M. Tacheva, *Eastern Cults in Moesia Inferior and Thracia (5th Century B.C. – 4th Century A.D.)* (Leiden 1983).
- M. Tacheva, On the Northern Border of the Thracian Province until 193 AD. 1. From Almus to Nicopolis ad Istrum, in: D. Draganov (Hrsg.), *Poselišten život v drevna Trakija, 3rd International Symposium »Cabyte« (Jambol 1994)* 115–124.

- M. Tacheva, On the Northern Border of the Thracian Province until 193 AD. I. From Nicopolis ad Istrum to Odessus, *Thracia* 11, 1995, 427–434.
- M. Tacheva, Neues über Publicum Portorii Illyrici et Ripae Thraciae, in: P. Petrovic (Hrsg.), *Roman Limes on the Middle and Lower Danube. International Symposium at Kladovo 1995 (Belgrad 1996)* 177–182.
- M. Tacheva, власт и социум в римска тракия и мизия (Sofia 2000).
- M. Tacheva, Données inédites sur le séjour de l'empereur Marc Aurèle à Philippopolis en 176, in: V. Dinchev u. a. (Hrsg.), *The Roman and Late Roman City. The International Conference. Veliko Turnovo 26–30 July 2000 (Sofia 2002,)* 293–297.
- M. Tacheva, За римските провинции Долна Мизия и Тракия (I–III в.), in: R. Ivanov (Hrsg.), *Археология на Българските земи I (Sofia 2004)* 49–75.
- D. Tambakopoulos – T. Stefanidou-Tiveriou – E. Papagianni – Y. Maniatis, Provenance Investigation of Roman Marble Sarcophagi from Nicopolis, Epirus, Greece: Revealing a Strong Artistic and Trade connection with Athens, *Archaeological and Anthropological Sciences* 11, 2019, 597–608.
- Z. Taşlıklioğlu, *Trakya'da Epigrafya Araştırmaları. Recherches épigraphiques en Thrace et en Chersonèse I–II (Istanbul 1961)*.
- N. Toma, Standardization and Mass Customization of Architectural Components. New Perspectives on the Imperial Marble Construction Industry, *JRA* 31, 2018, 161–191.
- N. Toma, *Marmor – Maße – Monumente. Vorfertigung, Standardisierung und Massenproduktion marmorner Bauteile in der römischen Kaiserzeit (Wiesbaden 2019)*.
- A. Tomas, Inter Moesos et Thraces. A Contribution to the Studies on the Rural Hinterland of Novae in Lower Moesia, *Archeologia* 58, 2007, 31–47.
- G. Toncheva, L'amphitheatre de Marcianopolis, in *Spartacus. Symposium rebus Spartaci gestis dedicatum 2050 A. (Sofia 1981)*.
- I. Topalilov, Neue archäologische Forschungen in Philippopolis (Plovdiv, Bulgarien): Ein spätantikes (frühchristliches) Gebäude in der Alexander Puschkin-Straße 1, *MiChA* 13, 2007, 37–62.
- I. Topalilov, The emperor and the city: a case study on the link between Hadrian and Philippopolis, Thrace, in: E. C. De Sena – H. Dobrzanska (Hrsg.), *The Roman Empire and beyond: archaeological and historical research on the Romans and native cultures in Central Europe (Oxford 2011)* 23–33.
- I. Topalilov, Римският Филипопол I. Топография, градоустройство, архитектура. София (Sofia 2012).
- I. Topalilov, Philippopolis, in: R. Ivanov (Hrsg.), *Roman cities in Bulgaria (Sofia 2012)* 363–437.
- I. Topalilov, Philippopolis, in: R. Ivanov (Hrsg.), *Tabula Imperii Romani, K 35/2 (Sofia 2012)* 293–299.
- I. Topalilov, An Aspect of the Political Propaganda in Philippopolis, Thrace during II. C. AD., *Studia Hungaro-Bulgarica* 3, 2014, 5–18.
- A. Tsirabidi, *Τα ελληνικά μάρμαρα & άλλα διακοσμητικά πετρώματ (Thessaloniki 1996)*.
- D. Tsonchev, Приноси към старата история на Пловдив (Sofia 1938).
- D. Tsonchev, Le sanctuaire thrace près du village de Batkoun (Sofia 1941).
- D. Tsonchev, Antike Denkmäler aus Südbulgarien, *AA* 1941, 188–190.
- D. Tsonchev, Contributions à l'histoire du stade antique de Philippopolis (Sofia 1947).
- D. Tsonchev, Принос към проучването на римската архитектура в Южна България, *Годишник на музеите в Пловдивски окръг* 2, 1956, 152–154.
- D. Tsonchev, Monuments de la sculpture romaine en Bulgarie méridionale, *Collection Latomus* 39 (Brüssel 1959).
- D. Tsonchev. La sculpture romaine dans la province de Thrace, *Collection Latomus* 44 (Brüssel 1960).
- V**
- K. Vacheva, Architectural analysis and reconstruction of the late antique bath of Nicopolis ad Nestum. (Bulgarian with English summary), *Godišnik na Departament arheologija* 1, 1994, 147–157.

- L. Vagalinski, Ново скулптурно свидетелство за гладиаторски игри във Филипопол, *Археология* 2, 1991, 36–38.
- L. Vagalinski, Къде във Филипопол са провеждани гладиаторски и ловни зрелища?, *Минало* 1, 1997, 26–35.
- L. Vagalinski, Още веднъж за стадиона на Филипопол, *Известия на Националния исторически музей (София)* 11, 2000, 135–141.
- L. Vagalinski, Още веднъж за надгробния надпис на гладиатора Виктор Скевас (IGBulg III, 1961, 1019), in: A. Dimitrova-Milcheva – V. Katsarova (Hrsg.), *Spartacus II. 2075 години от въстанието на Спартак. Трако-римско наследство. 2000 години християнство. Международен симпозиум, 1–4 октомври 2002 (Spartacus II) (Veliko Tarnovo 2006)* 53–55.
- M. Vaklinova, Ateliers de décoration architecturale au Ve et VIe siècle dans la région de Nicopolis ad Nestum (Bulgarie), in: *Πρακτικά του 10ου Διεθνούς Συνεδρίου Χριστιανικής Αρχαιολογίας Θεσσαλονίκη 28 Σεπτεμβρίου – 4 Οκτωβρίου 1980 (Thessaloniki 1984)* 641–649.
- T. Vakoulis u. a., Marble Quarries in Central and Western Macedonia, Greece: Survey and proven Determination with EPR Spectroscopy, in: *ASMOSIA VI (Padua 2002)* 247–258.
- J. Valeva – E. Nankov – D. Graninger (Hrsg.), *A Companion to Ancient Thrace (Malden, MA 2015)*.
- C. Vanderheyde – W. Prochaska, Le Marbre en Bulgarie à la Période byzantine: l'apport de l'Étude des Sculptures Architecturales de Sozopol, *BCH* 135, 2011, 351–375.
- C. Veligianni, Abdera, Maroneia, Ainos und der Odrysenstaat, *Τεκμήρια (Thessaloniki)* 1, 1995, 136–172.
- I. Velkov, Археологически Вести: Римска вила при Искъръ; Късхноримска вила при Орландовци, *Известия на Българския археологически институт* 12, 1938, 407–414.
- I. Velkov, Антични паметници из България, *Годишник на Народния Музей*, 1922–1925, 127–159.
- V. Velkov, Археологически вести: с. Конска, *Известия на Българския археологически институт* 14, 1940–1942, 267–269.
- V. Velkov, *Cities in Thrace and Dacia in Late Antiquity (Amsterdam 1977)*.
- V. Velkov (Hrsg.), *Roman Cities in Bulgaria (Amsterdam 1980)*.
- V. Velkov u. a., *Montana, I–II (Sofia 1987–1993)*.
- V. Velkov, Nuovi dati sul territorio di Nicopolis ad Istrum e sul confine settentrionale della provincia Tracia nel II secolo, *Ratiariensia* 3/4, 1987, 243–250.
- V. Velkov – G. Alexandrov, »Venatio caesariana«. Eine neue Inschrift aus Montana (Moesia Inferior), *Chiron* 17, 1988, 271–276.
- V. Velkov (Hrsg.), *Kabile II (Sofia 1991)*.
- I. Venedikov, Разкопките при с. Каснаково през 1945 и 1946 г., *Известия на Археологическия институт* 17, 1950, 105–116.
- F. Vittinghoff, s. v. Portorium, in: *RE XXIII 1 (1953)* 346–399.
- A. Vlahov, Зависимост между някои рентгеноструктурни характеристики, размерите на агрегатите и условията на образуване на графита в метаморфните скали от Родопите и Сакар, *Геохим., минерал. и петрол.* 44, 2006, 41–55.
- A. Vlahov, Разпределение на графита в мраморите от районите на Мадан, Ардино-Неделино и Черничево в Родопите, *Геохим., минерал. и петрол.* 45, 2007, 129–144.

W

- M. Waelkens, *Dokimeion. Die Werkstatt der repräsentativen kleinasiatischen Sarkophage. Chronologie und Typologie ihrer Produktion (Berlin 1982)*.
- S. Walker, Marble Origins by Isotopic Analysis, *World Archaeology* 16, 2, 1984, 204–221.
- J. B. Ward-Perkins, Nicomedia and the Marble Trade, *Papers of the British School at Rome* 48, 1980, 23–69.
- A. I. Wilson, Large Scale Manufacturing, Standardization, and Trade, in: J. P. Oleson (Hrsg.), *The Oxford Handbook of Engineering and Technology in the Classical World (Oxford 2008)* 393–417.

A. I. Wilson – A. K. Bowman (Hrsg.), *Trade, Commerce, and the State in the Roman World* (Oxford 2018).

A. I. Wilson – M. Flohr (Hrsg.), *Urban Craftsmen and Traders in the Roman World* (Oxford 2016).

Y

Ş. Yıldırım, The salvage excavation of the Hadrianopolis city wall and the archaeological park project, in: *Settlement life in Thrace*, in: *Proceedings of the IVth International Symposium »Cabyle«*, 9–11 November 2005 (Yambol 2006) 293–304.

Ş. Yıldırım, Hadrianopolis, *Aktüel Arkeoloji* 3, 2007, 53–57.

Ş. Yıldırım, Hadrianopolis: Trakya'da Bir Kalekent, *Tüba-AR* 18, 2015, 181–204.

Ş. Yıldırım, G. Karakaş, *Edirne, Museums and Sites* (Istanbul 2006).

Z

A. Zannis *Le pays entre le Strymon et le Nestos: géographie et histoire (VIIe–IVe siècle avant J.-C.)* (Athen 2014).

K. Zimmermann, *Zöllner in Illyricum : Job oder Beruf?*, in: P. Kritzingler – F. Schleicher – T. Stickler (Hrsg.), *Studien zum römischen Zollwesen* (Duisburg 2005) 141–153.

▪